

ΤΟΥ Α. ΣΑΜΜΙΣΣΟ

Ο ΔΗΜΟΣ

ΤΡΑΓΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

"Όταν δο Ναπολέων ἀλαζονικά προσπαθούσε νά συγκρατήσῃ ἀκόμα στὸ Θρόνο τῆς Ἰσπανίας τὸν ἀδελφό του Ἰωσήφ, ποὺ διά τῆς Βίαιας τὸν εἶχε ἐπιθάλει γιά θεατιλέα στούς Ἰσπανούς, οἱ δοποῖοι σύσσωμοι καὶ μὲ δι, μέσο μποροῦσαν εἶχαν ἔξεγερθῆ ἐναντίον του, μιὰ γιορτή, ἔνας χορός, δινόταν μιὰ μέρα στὸν πύργο τῆς Μέντα, στὸν πύργο τοῦ μαρκέζε ντὲ Λός Λεγκανέθ.

"Ἐνώ τὰ κύμβαλα ἐσκόρπιζαν τοὺς δυνατούς ἕχους τῶν κ' ἡ μουσικὴ ἀντηχούσε, δ. Βικτόρ, ὁ Γάλλος, ὁ «ἔχθρος τῆς Ἰσπανίας», ἔνοιωθε μεγάλη ἀνησυχία μέσα σ' ἔκεινον τὸν πύργο. Γιατὶ σ' ἀλήθεια ἡ γῆ δὲ στεκόταν καλὰ κάτω ἀπ' τὰ πόδια τῶν Γάλλων κατακητῶν σ' ὀλάκερη τῆν Ἰσπανία!

"Ἐνα βλέμμα τῆς Κλάρας, τῆς κόρης τοῦ πυργοδεσπότου Λεγκανέθ, τὸν ἔκανε ν' ἀνατριχιάσῃ. Καὶ ρίχνοντας τότε κι' ἔκεινος ἔνα βλέμμα σ' ὅλους ὅσοι τὸν περιστοίχιζαν, διάθασε καθαρὰ στὸ πρόσωπό τους τὴν προδοσία!

"Αφησε τὴ σάλα καὶ φώναξε μόλις θγῆκε ἔξω:

— "Ω Κλάρα! Κλάρα! Πρέπει ν' ἀφήσουμε κι' ἔμεις τὶς καρδιές μας νὰ ξεσχιστοῦν ἀκόμα μέσα σ' αὐτὸ τὸν ἀγῶνα τῶν πατρίδων μας;

"Ἀπὸ τὴν ἄκρη τῆς ταράτσας κύτταξε κατόπιν θαρυεστημένος κατὰ τὸν κάμπο, πέρα. Δὲν συλλογίζοταν τίποτε. Ἡ-ταν μονάχα θλιψμένος. Ἡ ἀκτὴ, τὰ περιθόλια, ἡ πολιτεία, ἡ θάλασσα ποὺ ἀπλωνόταν ὡς πέρα, ἀγτινοθολούσαν ὅλα κατ' ἀπ' τὶς λαμπρές ἀχτίνες τοῦ φεγγαριοῦ. Μιὰ φωνὴ ἀξαφνα τὸν ἀνακάλεσε ἀπὸ τὸ βύθισμά του:

— Διοικητά μου, ψάχνω νὰ σᾶς θρῶ. Περιμένω διαταγές σας. Ὁ καιρὸς εἶνε πολύτιμος. Ἡ ἀνταρσία θὰ μᾶς καταστρέψῃ. Δὲν εἰμαστε διόλου ἀσφαλεῖς μέσα σ' αὐτὴ τὴ σφηκοφωληά. Οἱ Ἰσπανοὶ γιορτάζουν ἀλαζονικά τὴν νύχτα τοῦ "Αη-Γιαννιοῦ" καὶ τὶς φωτιές τους τὶς ἀνάβουν πεισματικά στὶς διαταγές μας. Δέστε! Κάνουν σινιάλα στ' ἀγγλικά καράβια.

Καὶ ἔκεινος ποὺ τοῦ μιλοῦσε, τοῦ ἔδειξε μὲ τὸ χέρι του τὴ θάλασσα. Ἀγγλικὰ πολεμικὰ μὲ τὰ πανικὰ ἀνοιγμένα ἔπλεαν πρὸς τὸ μέρος τους. "Ἄξαφνα ἔνα σφύριγμα ἀκούγεται, μιὰ φλόγα συνθηματικὴ ύψωνεται ἀπὸ τὸν πύργο καὶ μιὰ τρομερὴ κραυγὴ ἀντηχεῖ: «Ἐμπρὸς, Ἰσπανοί! σηκωθῆτε γιὰ τὸν πόλεμο τῆς ἔξολοθρεύσεως τῶν Γάλλων!»

"Ἀπ' τὸ βάθος τοῦ κάμπου μιὰ ἄλλη φωνὴ ἀπάντησε στὴν πρώτη καὶ ξαφνικὰ φωτιές καὶ φλόγες ἔλαμψαν ἀπ' ὅλες τὶς μεριές τοῦ βουνοῦ.

"Ἐνας πυροβολισμὸς ἀντήχησε συγχρόνως, κι' ἔκεινος ποὺ μιλοῦσε στὸν Βικτόρ, χτυπημένος στὸ στήθος, ξαπλώθηκε κάτω νεκρός.

"Ἡ πολιτεία ἔχει μεταβληθῆ τώρα σ' ἔνα θέατρο τρόμου. Ὁ Βικτόρ πρέπει νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ ἐπικίνδυνο αὐτὸ μέρος ποὺ βρίσκεται. Αὐτὸ εἶνε τὸ μόνο ποὺ ἔχει νὰ κάνῃ.

"Ἡ Κλάρα ἀξαφνα τοῦ σφίγγει τὸ χέρι: «Φύγε! τοῦ λέει, ἔνα ἀλογο σὲ περιμένει κάτω!» Καὶ τὸν σπρώχνει γιὰ νὰ φύγῃ.

"Ο Βικτόρ κατεβαίνει ὅσο μπορεῖ πιὸ γρήγορα τὶς σκάλες.

Τοῦ μιλοῦσε ἀκόμα ἡ Κλάρα, ὅταν ἡ σφαίρες ἀρχίζαν νὰ σφυρίζουν δλόγυρά του, πράγμα ποὺ τὸν ἔκανε νὰ φύγῃ τὸ γρήγορώτερο. Ὁ θάνατος κ' ἡ ντροπὴ ἀκολουθούσαν τὰ βήματά του. Τέλος, στερεωμένος καλὰ σ' ἀλογό του, μὲ τὰ χαλινάρια τεντωμένα, τὰ σπηρούνια βαμμένα στὸ αἷμα, ὠρμησε καλπάζοντας πρὸς τὸ Γενικὸ Στρατηγεῖο. Μόλις ἔφτασε ἔκει, ἀμέσως παρουσιάστηκε στὸν ἀρχηγό:

— Στρατηγέ μου, τοῦ ἀνάφερε, σᾶς φέρνω τὸ κεφάλι μου, τὸ κεφάλι μόνο, γιὰ τὸ κακό πούγινε!

— "Ισως καὶ νὰ μὴ φταῖς ἐσύ, τοῦ ἀπαντᾶ ὁ στρατηγός. Αὐτὸ, πάντως, θὰ τὸ κρίνῃ ὁ ἴδιος ὁ Αὐτοκράτωρ. Μπορεῖ νὰ σὲ τουφεκίσῃ, μπορεῖ καὶ νὰ σὲ συγχωρήσῃ. Μά τέλινα τώρα ἡ δουλειά μου εἶνε νὰ ἔκδικηθῶ.

Τὴν ἄλλη μέρα, ξημερώνοντας, ἡ γαλλικὲς φάλαγγες παρατάχθηκαν ἔξω ἀπὸ τὴ Μέντα. Ἡ πολιτεία ποὺ χθές ἀκόμα κυττοῦσε μὲ τόση τόλμη πρὸς τὸ μέρος τῆς θάλασσας, ἐγκαταλείφθηκε ἀπὸ τοὺς "Αγγλούς στὴν ἀδυναμία τῆς καὶ ἡ ἔξοδος ποὺ περιμεναν ὅλοι δὲν ἔγινε. Οἱ ἀλαζονικοὶ κάτοικοι ποὺ εἶχαν πάρει θάρρος τὴν περασμένη μέρα, ἀφησαν τώρα γεμάτοι τρόμο τοὺς ἔκδικητές νὰ μποῦν μέσα στὴ σιωπηλὴ πολιτεία τους.

Σὲ λίγο τὸ αἷμα ἀρχίζει νὰ τρέχῃ ποτάμι. Οἱ ἐπαναστάτες εἶχαν παραδοθῆ μόνοι τους κι' ὁ στρατηγός διέταξε νὰ τουφεκιστοῦν διακόσιοι ἀπ' αὐτούς.

Γιὰ στρατηγεῖο του εἶχε διαλέξει τὴ σάλα τοῦ πύργου, ὅπου δόθηκε τὴν περασμένη νύχτα ὁ χορός. Περιστοιχισμένος ἀπὸ τοὺς ἐπιτελεῖς του, πρόσταζε ἀπὸ κεῖ τὶς θανατικὲς ἐκτελέσεις. Πάρα πέρα ἀλυσοδεμένοι στὶς κολῶνες τῆς σάλας ὁ μαρκήσιος ντὲ Λός Λεγκανέθ, ἡ γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιά του — δυὸς παλληκάρια, δυὸς κόρες κι' ἔνα μικρὸ ἀγόρι — παρουσιάζουν ἔνα θέαμα δδύνης καὶ πόνου. Μαζύ τους, δχτὼ ύπηρέτες, δεμένοι κι' αὐτοὶ, πνίγουν στὸ βάθος τοῦ στήθους των τὸ βογγήτο τους καὶ κυττάζουν μὲ σεβασμὸ τοὺς ἀφεντάδες των.

— Εἶνα στὴν ταράτσα προετοιμάζεται τὸ αἷματηρὸ ἔργο. Στήνουν μιὰ κρεμάλα κι' ὁ δήμιος στέκοντας παράμερα φαίνεται κι' αὐτὸς ἀπὸ τὸ ψόφος του πώς ἀνατριχιάζει καὶ πῶς ἀηδιάζει, τὸν ἴδιο τὸν τὸν ἔαυτό του, γιὰ τὸ φρικαλέο ἔργο ποὺ τοῦ εἶχαν ἀναθέσει. Βουθὶοί κι' ἀσάλευτοι οἱ φρουροὶ ἔχουν παραταχθῆ τριγύρω, ἐνῶ ἄλλοι στρατιώτες πῆγαν κι' ἔφεραν ἀπὸ τὴν πολιτεία ἐκατὸ πολῖτες ποὺ τοὺς ὑποχρέωσαν ἀναγκαστικά νὰ παρασταθοῦν σ' αὐτὸ τὸ θέαμα. Μονάχα ἔνας Γάλλος, δ. Βικτόρ, μένει κοντὰ στοὺς καταδικασμένους προσπαθῶντας νὰ τοὺς περιποιηθῇ. Δέχεται δύμως τὴν περιφρόνησί τους γιὰ τὴν ἀφοσίωσί του. Ἡ Κλάρα τοῦ ζητάει κάποια χάρι καὶ τοῦ μιλεῖ σιγά. Ἔκεινος τῆς ἀπαντᾶ κι' ἔκεινη πότε κοκκινίζει καὶ πότε κιτρινίζει. Ὁ περήφανος γέρο πατέρας της τὸν κυττάζει μὲ θυμό, καὶ αὐτὸ ταράζει τὴν κόρη καὶ τὴν κάνει νὰ κατεβάζῃ τὰ μάτια της. Ρίχνει στὸ φίλο της ἔνα νεῦμα γεμάτο ἀξιοπρέπεια.

— Ο Βικτόρ τότε προχωρεῖ πρὸς τὸ στρατηγό:

— "Ερχομαι νὰ σᾶς ζητήσω μιὰ χάρι, τοῦ λέει.

"Ἐνα κῦμα αἷματος, τὸ αἷμα τῆς καρδιᾶς της ἔτρεξε.

- 'Εσείς, μιά χάρι;
- Μάλιστα! Έκτελώ ένα τελευταίο κι' όδυνηρό καθήκον: άφηστε τούς Λεγκανέθ νὰ πεθάνουν μὲ τὸ τσεκοῦρι καὶ όχι μὲ τὴν ἀγχόνη.
- Καλά!
- "Αν ἐπιτρέπεται κι' ἔνας παπᾶς...
- 'Επιτρέπεται κι' αὐτό.
- Διατάχτε νὰ τοὺς λύσουν: 'Ο λόγος τους καὶ δ δικός μου σᾶς ἐγγυῶνται γι' αὐτούς.
- "Αν ἐγγυᾶστε ἔσεις προσωπικῶς, τοὺς λύνω.
- 'Ο μαρκήσιος Λεγκανέθ λαμβάνει τὸ θάρρος νὰ σᾶς ζητήσῃ κάτι ἀκόμα: δίνει δὴ του τὴν περιουσία γιὰ νὰ χαρίσετε τῷ ζωῇ σ' ἔνα ἀπὸ τὰ παιδιά του.
- 'Η περιουσία του ἀνήκει στὸ Βασιλέα. Θὰ πεθάνουν δῆλοι, δῆλοι!
- Κι' αὐτὸ τὸ μικρὸ, τὸ χαριτωμένο ἀγοράκι;
- Ναι! Εἴμαστε στὴν 'Ισπανία... Κρασί! Φέρτε κρασί... Κύριοι, ἀς πιοῦμε στὴν ύγεια τοῦ Αύτοκράτορος Ναπολέοντος!... 'Εβίσα!...
- Αὐτὴ εἶνε ἡ τελευταία σας λέξι;
- Ναι... καὶ όχι! Θὰ χαρίσω τὴν ζωὴ καὶ τὴν περιουσία τους σὲ κεῖνον ἀπὸ τοὺς Λεγκανέθ που θὰ ἔχῃ τὸ θάρρος νὰ ἐκτελέσῃ τὴ θανατικὴ ποινὴ δῶν τῶν ἄλλων... Αὐτὴ εἶνε ἡ τελευταία μου λέξι.
- Ακούγοντας αὐτὰ του τὰ λόγιαπολλοὶ στρατιῶτες ποὺ εἶχαν τὴ φήμη γενναίων, νοιώθουν τὶς τρίχες των νὰ σηκάνωνται.
- "Ολοι σωπαίνουν. 'Ο στρατηγὸς κάνει μιὰ ἐπιθητικὴ χειρονομία καὶ δικτύρωσε τὸ Βικτόριον ποὺ θὰ φέρει τὸ θάρρος μὲ θουρκωμένα μάτια. Κανεὶς δὲν θὰ φανταζόταν πῶς ἔφερε μιὰ ἀπανθρωπή πρότασι. 'Έλευθερώνουν ἀπὸ τὶς ἀλυσίδες τὸ Λεγκανέθ καὶ τὴν οἰκογένειά του. Αὐτὸς δὲν ιδιος δικτύρωσε τὸ Βικτόριον τὰ σχοινιὰ πούσφιγγον τὰ χέρια τῆς Κλάρας. "Υστερα δόηγοῦν τὰ θύματα στὸ δήμιο.
- Φίλε μου, ρωτάει τότε ἡ Κλάρα τὸ Βικτόριον, πές μου καθαρὰ τί ἔκανες;
- Ο Βικτόριον, θαθειά συγκινημένος, τῆς ψιθυρίζει λόγια ποὺ τὸν κάνουν ν' ἀνατριχιαζῆ σύγκορμος. Μὰ ἡ κόρη τὸν ἀκούει ἐντελῶς ἀτάραχη. Γυρίζει ἔπειτα στὸν πατέρα της καὶ τοῦλέει:
- 'Ανάγκασε τὸ γυιό σου, τὸ διάδοχό σου, νὰ σου δῷ κιστὴ τυφλὴ ὑποταγὴ! Πρόσταξε τὸν! 'Έκεινο ποὺ ζητήσαμε μποροῦμε νὰ τὸ πετύχουμε, ἀν τὸ θελήσῃ αὐτός. Εἶνε τρομαχτικὸ αὐτὸ ποὺ θὰ κάνῃ, ἀλλὰ δὲ γίνεται ἀλλοιῶς. 'Εμεῖς μιὰ φορὰ θὰ πεθάνουμε! Φτάνει ποὺ θὰ ζήσῃ ἔκεινος.
- "Ω Ζουανίτο, ἀδερφέ μου, θλαστὲ ξανανειωμένε τῶν κρίνων ποὺ σκεπάζουν τὸ οἰκόσημο τῶν Λεγκανέθ, δρθῶσου μὲ τὴν ἡρωϊκὴ δύναμι τῶν προγόνων σου!
- Γύρω ἀπὸ τὸν γέρο ἀσπρομάλλη μαρκήσιο μαζεύονται μὲ μαῦρα προαισθήματα ὅλα τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας. 'Η μητέρα στηρίζεται στὸ στῆθος τοῦ ἀντρός της. Τὰ μάτια τῆς λαμπουν. Κι' ἀρχίζει νὰ ἔχῃ κάποιαν ἐλπίδα. 'Η Κλάρα τοὺς λέει δὲ, τι ξέρει. 'Η φτωχὴ γυναῖκα πέφτει χάμω λιπόθυμη. 'Ο πατέρας φωνάζει:
- Ζουανίτο; ἀπομάκρυνε ἀπὸ μᾶς τὴ ντροπὴ τοῦ ξεκληρίσματος ποὺ εἶνε χειρότερη κι' ἀπὸ τὸ θάνατο.
- 'Ο νέος σαλεύει τὸ κεφάλι του κ' ύψωνει τὰ χέρια του:
- "Αν ἔχης μέσα στὶς φλέβες σου τὸ αἷμα μου, λέει δὲ γέρος, ύπακουσε στὴ διαταγὴ μου. Σὺ εἶσαι δ χυμός τοῦ σπιτιοῦ μου. Πρέπει νὰ ζήσης. Καὶ γιὰ νὰ ζήσης θὰ γίνης δῆμιος μας.
- Ποιὸς μπορεῖ νὰ βάψῃ τὰ χέρια του μέσα στὸ αἷμα τοῦ πατέρα του; κραυγάζει δὲ νέος ἔξαλλος.
- Τότε ἡ Κλάρα πέφτει στὰ γόνατά του:
- 'Αδερφέ μου, ἀν μ' ἀγαπᾶς, μὴν ἀφήσης τὸ δήμιο νὰ μ' ἀγγίξῃ. Θυμάσαι μιὰ μέρα τί μοῦ εἶπες; «Πρὶν σὲ κάνη δικῆ του αὐτὸς δὲν θέλεις νὰ τὸν συχαίνεσαι, τὸ στιλέττο μου θὰ θανατώσῃ στὴν καρδιά σου τὸ δάκτυλο αἰσθημά σου!» "Ε, λοιπὸν, τώρα ἀφησέ με νὰ χρωστῶ τὸ θάνατό μου στὴν ἀγάπη σου.
- Κι' δὲ Φίλιππος, δὲ ἀλλος του ἀδελφός, τοῦ λέει:
- Δυστυχισμένε μου ἀδερφὲ, πρέπει νὰ κρατήσης ψηλὰ τὴ σημαία τοῦ σπιτιοῦ μας. Διαφορετικά, ξέρε το, θὰ γκρεμιστῇ καὶ θὰ χαθῇ χιὰ πάντα.
- 'Η πιὸ μικρὴ κόρη κ' ἡ μητέρα κλαίνε ἀγκαλιασμένες. Τὸ μικρὸ ἀγοράκι γεμάτο θυμὸ σκουπίζει τὰ δάκρυα τῆς ἀδερφῆς του. 'Ο μαρκήσιος ζωηρεύει τότε τὴ φωνὴ του καὶ λέει στὸ γυιό του:
- Εἶσαι ἀπὸ εὐγενικὸ ισπανικὸ αἷμα, έσύ ποὺ δὲν σκέ-

παεσαι τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τὸ δικό σου πόνο, τὴ στιγμὴ ποὺ πρέπει νὰ δράσης; Δὲν εἶσαι παιδί μου, δὲ μπορεῖς ποτὲ πειά νὰ εἶσαι καὶ σὲ ἀποκηρύσσω τὴν ὥρα αὐτὴ τοῦ θανάτου.

— Η μητέρα βγάζει ἔνα θογγητὸ πνιγμένο.

— Σιωπή! Δέχεται! λέει ἡ Κλάρα.

— 'Ενας παπᾶς παρουσιάζεται στὸ θάρρος τῆς σάλας. Τὸν φέρνουν ἀμέσως κοντά στὸ Ζουανίτο κ' ἡ Κλάρα μὲ λίγα λόγια τοῦ ἔξηγει τὶ τρέχει. 'Ο παπᾶς τοῦ δίνει θάρρος, τὸ θάρρος τῆς ζωῆς, κι' ὁ Ζουανίτο λέει «ναι», χλωμιάζοντας σὰν πεθαμένος.

— Η ὥρα ποὺ τοὺς εἶχαν παραχωρήσει πέρασε. Τὸ τύμπανο χτυπᾶ καὶ σκορπίζει ἀπὸ τὴν ταράτσα τοὺς ἀπειλητικοὺς του ἥχους. Στὸ κάλεσμά του τὰ θύματα προχωροῦν γιὰ νὰ πεθάνουν.

— Βαδίζουν μὲ θῆμα σταθερὸ, μὲ θλέμμα καθαρὸ, χωρὶς νὰ ξάσουν τίποτε ἀπὸ τὴν περήφανη στάσι τους.

— Τώρα τὰ παιδιά εἶνε γονατισμένα γύρω-γύρω καὶ πλάι στὴ μητέρα εἶνε ὁ παπᾶς. 'Ο γέρος ρίχνει γύρω του περήφανα θλέμματα. Πρώτη ἡ Μαρικίτα μίλησε στὸν ἀδερφό της.

— Δὲν ἔχω, ἀδερφέ μου, δυνάμεις ἀρκετὲς γιὰ ν' ἀνθέξω σ' αὐτὸ τὸ σκληρὸ θέαμα. Εἴμαι ἔνα τόσο ἀδύνατο πλάσμα. Σπλαχνίσου με καὶ κάνε ἀρχὴ ἀπὸ μένα!

— Τὸ τσεκοῦρι ἔσχισε τὸν ἀέρα καὶ τὸ κεφάλι τῆς κόρης, τὸ τριγυρισμένο ἀπὸ ὄμορφες ξανθές μπούκλες κύλησε χάμω, χωρισμένο ἀπὸ τὸ κορμί.

— Απὸ τὰ στήθη τῆς μητέρας ἔφυγε μιὰ σπαραχτικὴ κραυγὴ, ποὺ ἀδικαὶ ἡ δυστυχισμένη προσπάθησε νὰ τὴν συγκρατήσῃ.

— Υστερα πλησίασε ὁ μικρὸς Ραφαέλος καὶ μὲ μιὰ φωνὴ γεμάτη χάρη εἶπε σηκώνοντας τὰ μαλλιά του ἀπὸ τὸ λαιμό του:

— Εἶνε τώρα ἡ σειρά μου, ἀδερφούλη μου!

— Τὸ τσεκοῦρι ἔπεσε κ' ἡ Κλάρα προχώρησε τώρα πρὸς τὸν δήμιο ἀδερφό της.

— Ο Ζουανίτο σήκωσε τὸ τσεκοῦρι, μὰ ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀκούστηκε μιὰ κραυγὴ:

— Σταθήτε! Χάρις! Χάρις!

— Ήταν ἀληθινὴ ἡ κραυγὴ αὐτὴ ἡ ἥθελε νὰ κοροϊδέψῃ τὸ θάρρος τῶν ἐτοιμοθανάτων;

— Μὰ νά! Ο Βικτόριον βγαίνει ἀπὸ τὴ γραμμὴ τῶν Γάλλων καὶ παρουσιάζεται κάτωχρος, τρέμοντας, δῆλος ταραχὴ μπροστά σ' ἐκείνην που ἀγαπᾷ, κραυγάζοντας:

— Κλάρα, έσύ ποὺ ἡ καρδιά σου εἶνε δική μου, γίνε γυναῖκα μου, γίνε γυναῖκα μου! Γίες μόνο τὴ λέξι: «ναι!» "Ω! πέστην! Επέτυχα τὴ χάρη σου! 'Εσύ θὰ ζήσης! "Ελα, γλυκειά μου κόρη, ἔλα νὰ ζήσης στὴν ἀγκαλιά μου ἡ ἐπὶ τέλους δέξου τὴ χάρη ποὺ σου φέρνω καὶ ζῆσε γιὰ νὰ θρηνήσῃ τὴ φρικὴ αὐτῆς τῆς ημέρας. 'Απόθεσε δῆλη τὴν ἐμπιστούη σου σὲ μένα κι' ἔγκαρτέρησε στὸ πένθος σου! Θὰ γίνω προστάτης σου κι' δόηγός σου!

— Η Κλάρα ἔστρεψε σ' αὐτὸν τὸ καθαρὸ καὶ ἀτάραχο θλέμμα τῆς καὶ χωρὶς νὰ διστασῃ καθόλου, θάδισε μὲ σταθερὸ θῆμα πρὸς τὸν ἀδελφό της.

— Ζουανίτο, τελείωνε! τοῦ εἶπε περήφανα.

— Τὸ κεφάλι της ἔπεσε. "Ενα κῦμα αἷματος, τὸ αἷμα τῆς καρδιᾶς της ἔτρεξε.

— Ο Βικτόριον δὲν δοκίμασε νὰ τὴν ἐμποδίσῃ... "Επεσε λιποθυμημένος στὰ χέρια τῶν συναδέλφων του.

— Σήκωσαν τὰ πτώματα καὶ δὲν Φίλιππος πῆρε τὴ θέσι τῆς ἀδελφῆς του καὶ πέθανε καὶ αὐτὸς μὲ τὸν ίδιο ηρωϊσμὸ τῶν ἄλλων.

— Τώρα ήταν ἡ σειρά τοῦ γέρου μαρκήσιου Λεγκανέθ.

— Προχώρησε κυττώντας προσεχτικὰ τὶς πλάκες ποὺ ήσαν θαμμένες ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν παιδιῶν του.

— Ο Ζουανίτο τρομαγμένος ἔκανε ἔνα πήδημα πίσω!

— Γίνου ἀντρας κι' ἔχει θάρρος! τοῦ φώναξε ὁ πατέρας του. 'Ακοῦστε ἐσεῖς, 'Ισπανοί, ἀκοῦστε καὶ πέστε τὸ σὲ δῆλη τὴ πατριδία. Αὐτὸ εἶνε τὸ παιδί μου, ποὺ ἔχει τὴν εὐλογία μου! Μαρκήσιε ντὲ Λός Λεγκανέθ. 'Ισπανὲ μεγιστᾶνα, χτύπα μὲ χέρι σταθερό. Καμμιὰ κατηγορία δὲ σὲ θαρρίνει. "Ολη ἡ ντροπὴ κι' δῆλη ἡ ἀτιμία πέφτει ἀπάνω στὸν ἔχθρο τῆς πατριδᾶς.

— Ο Ζουανίτο χτύπησε μὲ χέρι σταθερό.

— Ενα παράξενο θογγητὸ ποὺ βγῆκε ἀπὸ τὸ λαχανιασμένο του στῆθος, φανέρωσε πὼς κ' ἡ τελευταῖες του δυνάμεις τὸν εἶχαν ἔγκαταλείψει πειά.

— Τότε προχώρησε κ' ἡ μητέρα του, καμπουριασμένη, συν-

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Ότρο Λιζανί Στην Αρδιδών

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

— Η συναυλία τής όρχήστρας του Ωδείου τήν περασμένην έθεδο μάρτιο, ύπό την διεύθυνσιν του κ. Μητροπούλου, συνεκέντρωσε έκλεκτὸν κόσμον.

— Διεκρίναμεν τὸν ύπουργὸν κ. Λούθαριν, τὸν ἐπιτετραμένον τῆς Ὀλλανδίας καὶ τὴν κ. Σίλλεμ, τὸν ἐπιτετραμένον τῆς Ἀγγλίας καὶ τὴν Λαίδη Μαίρη Οὐώκερ, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Δ. Μαξίμου, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Δ. Βικέλα, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Γ. Μελᾶ, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Νεγροπόντη, τὸν κ., τὴν κ. καὶ τὴν δίδα Αθηνογένη, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Α. Βλάγκαλη, τὴν Καν Μ. Λεβίδη, τὴν Καν Α. Σταθάτου, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Δ. Αραβαντινοῦ, τὴν ώραιαν καὶ κομψὴν παρεπιδημούσαν Καν Μπρουνέττα καὶ τὸν κ. Μπρουνέττα, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Β. Μπένοη, τὴν Καν Α. Αργυροπούλου, τὴν κ. Καν Α. Παπάγου, τὴν Καν Φ. Δρυγούμη, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Μ. Μπενάκη, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Μιχαλακοπούλου, τὴν Καν Α. Μάτσα, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Χ. Ζαλοκώστα, τὴν Καν Συναδινοῦ, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Γερουλάνου, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Β. Μόστρα, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Ν. Βάσσου, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Φιντνή, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Π. Σκένδερ, τὴν Καν Μελᾶ, τὴν Καν Καράλη, τὴν Καν Σακορράφου, τὴν Καν Μ. Γιαπυθεοδώρου, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Μηλιάδη, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Π. Γουναράκη, τὴν Καν Καρρέρ, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Κιρόγα, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Βορρέ, τὴν Καν Φωκᾶ.

— Διεκρίναμεν ἐπίσης τὰς δίδας Παπάγου, Πετρίτση, Αραβαντινοῦ, Ζογέμπη, Ζίνη, Σαμπέρη, Εύγενίδη, Αλευρά, Καμπάνη καὶ τοὺς κ.κ. Δ. Λεβίδην, Μαζαράκην, Κυριακή δην, Χωρέμην, Μελᾶν, Φιλαδελφέα, Ραφαήλ, Ψαρρούδαν, Πετρίτσην, Κάλινσκην, Λαγουδάκην, Νοταράν καὶ πολλούς ἄλλους.

***

— Τὴν περασμένη Τετάρτη μικρὰ ἔσπειρις παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Μ. Βλαστοῦ.

— Διεκρίναμεν τὸν κ. καὶ τὴν κ. Δ. Αραβαντινοῦ, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Σ. Εύγενίδη, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Μαλαμίδη, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Μπρουνέττα, τὴν Καν Λ. Μελᾶ, τὸν προσθευτὴν τῆς Ιταλίας κ. Μποσκαρέλην, τὸν κ. Π. Μαυρομιχάλην, τὸν κ. Ν. Μπαλτατζῆν, τὸν κ. Λούρον, τὸν κ. Μάτσαν, τὸν κ. Καρτάλην καὶ ἄλλους.

τριμμένη, μὰ καὶ γεμάτη ἀξιοπρέπεια.

— Ο Ζουανίτο τὴν κύτταξε στὰ μάτια κι' ἔθγαλε μία τρομερὴ κραυγὴ:

— Αὐτὴ... αὐτὴ... ποὺ μὲ θύζαξε!...

Κάθε πρόσωπο χλώμιασε. Οἱ Γάλλοι ποὺ γλεντούσαν σώπασαν. Η μάνα μίλησε τότε στὸ γυιό της. Ἐκεῖνος δὲν τὴν ἀκούσε. Τότε αὐτὴ θάδισε στὴν ἄκρη τῆς ταράτσας κι' ἀπὸ κεῖνο τὸ ὅψος γκρεμίστηκε στὸ κενό.

Εἶχε ἐκτελέσει μόνη τῆς τὴν θανατικὴ ποινή...

— Ο Ζουανίτο σωριάστηκε κάτω ἀναίσθη τος.

Χρόνια ἐπέρασαν.

Ζῆ στὴν ! σπανία ἔνας εὔγενής. «Ἐνας σκοτεινὸς πέπλος σκεπάζει τὰ τρομερά του χαρακτηριστικά. Η ρυτίδες ποὺ χαράζουν τὸ πρόσωπο του δὲν εἰναι ἔργο τοῦ ἀμειλίκτου χρόνου. Ο ἄνθρωπος αὐτὸς ὀνυμάζεται ἀπὸ δλους ἐλ Βερντυύκο (δ δῆμιος) τῶν λόδις Λεγκανέθ, δ τελευταῖς γύνος τῶν δποίων εἰναι.

Εἶναι ὁ Ζουανίτο!

— Ολοι τὸν θαυμάζουν καὶ τὸν λυποῦνται, μὰ κι' δλοι τὸν ἀποφεύγουν. Αὐτὸς πάλι μὰ καὶ μόνη ἐπιθυμία ἔχει: ν' ἀποχήσῃ ἔνα ἀγόρι. Τότε θὰ πάγη νὰ πλαγιάσῃ στὸν τάφο, δίπλα στοὺς δικούς του, ποὺ μὲ τὸ ἴδιο του τὸ χέρι τοὺς θαυμάτωσε...

A. ΣΑΜΙΣΣΟ

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΤΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΣΑΣ

Πιν διατηρεῖται ἡ εμοφοία

Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΜΟΥ

Μαραμένο λουλούδι, Κωνσταντινούπολιν.— Δὲν φαντάζομαι νὰ μὴν εἰναι δυνατὸν νὰ θρήτε ἔτοιμα καλλυντικὰ σὲ φαρμακεῖο ἢ κουρεῖο. Γιὰ τὴν λιπαρὰ ἐπιδερμίδα σας σᾶς συνιστῶ νὰ πλένετε τὸ πρόσωπό σας μὲ γάλα ἄβραστο, στὸ ὅποιον προσθέτε τὴ μιὰ μέρα μιὰ κουταλιὰ ὀξυζενὲ καὶ τὴν ἄλλη μιὰ κουταλιὰ καμφοροῦχο οἰνόπνευμα. Τὸ πρόσωπό σας τὸ ξεπλένετε μὲ νερὸ χλιαρὸ, στὸ ὅποιον ἔχετε προσθέσει λίγη σόδα ἢ θόρακα. Ἐπίσης τώρα τὸ καλοκαίρι χρησιμοποιήτε καὶ χυμὸ ἀγγουριοῦ. Τὸ θράδυ καθαρίζετε πάντοτε τὸ πρόσωπό σας μὲ τὴν ἔξῆς λοσιόν:

Eau de roses	50 gr.
Alcool camphr.	50 gr.

Οταν πρόκειται νὰ θγῆτε ἔξω ἀλείφετε τὸ πρόσωπό σας μὲ μιὰ καλὴ κρέμα. Κάνετε ἔνα ἐλαφρὸ μασάζ καὶ κατόπιν περνᾶτε ἀπὸ τὸ πρόσωπό σας ἔνα κομμάτι πάγο, περιτυλιγμένο μέσα σ' ἔνα πανάκι. Μετὰ θάξετε στὸ πρόσωπό σας δυὸ - τρεῖς ζεστές πετσέτες, ξεπλένεσθε μὲ ἄφθονα κρύα νερὰ, σφουγγιζεσθε καὶ σὲ λίγο πουδράρεσθε. Πούδρα χρησιμοποιήτε Coty, Houbigant, ἢ Leclerk.

Αρραβωνιασμένη, θεσσαλονίκην. — Πολὺ μὲ συγκίνησε τὸ γραμματάκι σας. Ἀφοῦ δὲν ἔχετε μητέρα νὰ σᾶς συμβουλεύσῃ, θὰ προσπαθήσω νὰ σᾶς δώσω ἔγως δσες συμβουλές μπορῶ καὶ ἐλπίζω νὰ πιάσουν τόπο. Βεβαίως δὲν εἰναι ἀνάγκη νὰ κάνετε μιὰ ντουζίνα φορέματα γιὰ τὴν προέκα σας. «Οταν εἰναι καλορραμμένα, καλὰ συνδυασμένα μεταξύ των καὶ σὲ καλὴ ποιότητα, μπορεῖτε νὰ περάσετε καὶ μὲ τὰ μισά. Ἀπαραίτητο σᾶς εἰναι ἔνα ἐλαφρὸ μάλλινο παλτουδάκι, μπλὲ κατὰ προτίμησιν, γιὰ νὰ μπορῆτε νὰ τὸ φορῆτε τὸ ἀπόγευμα ποὺ εἰναι περισσότερο χρήσιμο, ἀπὸ ὑφασματάκι καὶ σὲ σκέτη γραμμή. Μὲ τὸ παλτό αὐτὸ τὰ συνδυάσετε ἔνα ἢ δύο ἐμπριμέ. «Ἐνα μὲ σκούρο φόντο, μαῦρο ἢ μπλὲ καὶ μὲ σχέδιο πιὸ ἀπογευματινὸ, καὶ ἔνα μὲ φόντο λευκό καὶ σχέδια γεωμετρικά μπλὲ ἢ κόκκινα, ραμμένο ἔτσι ώστε νὰ φοριέται καὶ τὸ πρωΐ. Θὰ κάνετε ἀκόμη ἔνα καλοκαιρινὸ ταγιέρ, κατὰ προτίμησιν ἀπὸ κουκουλάρικο, σὲ σχέδιο κλασικό, μὲ τρεῖς μπλουζίτσες, μιὰ λευκή, μιὰ σκωτσέζικη καὶ μιὰ ἐμπριμέ, ἐπίσης δὲ χρειάζεσθε καὶ τρία πρωϊνά φορεματάκια σεμιζιέ ἢ λινὰ, ἢ βαμβακερά, ἢ ἐπόνζ, γιὰ τὶς πρωϊνές σας κοῦρσες, γιὰ τὶς ἐκδρομές σας κτλ. Βραδυνὸ φόρεμα πρὸς τὸ παρὸν δὲν χρειάζεται νὰ κάνετε. Τὸ καλοκαίρι δὲν ντύνεται ἐπίσημα ὁ κόσμος καὶ ἔξ ἄλλου θὰ ἔχετε τὸ νυφικό σας, ποὺ ἄμα τοῦ ἀφαιρέσετε τὰ μανίκια καὶ τοῦ προσθέσετε μιὰ χρωματιστὴ ζώνη, θὰ γίνη ὡραιότατο καὶ ἀπολύτως κατάλληλο γιὰ θράδυ. Καπέλλα χρειάζεσθε τούλαχιστον τρία: «Ἐνα λευκὸ πρωϊνό, γαρνιρισμένο μὲ μιὰ ἀπλῆ κορδέλλα, ἔνα μαῦρο ἢ μπλὲ ἀπογευματινό, γαρνιρισμένο μὲ ἀνθη ἢ μὲ θελάκι, καὶ ἔνα σὲ σχήμα «νατυρέλλ», μὲ ἐλαφρὸ γαρνίρισμα, ποὺ νὰ φοριέται πρωΐ καὶ ἀπόγευμα. Παπούτσια ἐπίσης χρειάζεσθε τέσσερα ζευγάρια: «Ἐνα ζευγάρι σανδάλια, ἔνα ζευγάρι σκαρπίνια καλοκαιρινὰ, ἔνα γοθάκια ἀπογευματινὰ ἀσπρόμαυρα καὶ ἔνα ζευγάρι μαῦρα ἢ μπλέ. Τσάντες καὶ γάντια ἀνάλογα. Πιστεύω δτι αὐτὰ σᾶς ἀρκοῦν πρὸς τὸ παρὸν, εἰμαι δμως στὴ διάθεσί σας καὶ γιὰ δτι ἄλλο θέλετε.

Η ΦΙΛΗ ΣΑΣ

«Ἐνα ὄντατο ἀπογευματινὸ καπέλλα ἀπὸ ταφτᾶ ἢ μαρσαίν. Η καλόττα ἀποτελεῖται ἀπὸ τέσσερες φέτες καὶ γαρνίζεται πίσω μὲ μεγάλο φιόγκο. Ολόκληρο τὸ καπέλλο γαρνίζεται μὲ γαζιά.